

Vrijwilligersbeleid Parochie Heilige Geest

1. Algemeen

Het gezicht van de parochie wordt anno 2006 sterk bepaald door vrijwilligers en wat zij doen op het terrein van liturgie, diaconie, catechese en gemeenschapsopbouw.

Zij zijn mededragers van de pastorale zorg en van het beleid. Praktisch opereren zij tegenwoordig in het verlengde van de professionals.

De kerken in Nederland zijn de grootste vrijwilligersorganisatie; de R.K. kerk in Nederland telt 270.000 vrijwilligers, waarvan 23.000 in het bisdom Breda. (Kaski onderzoek 2003) In de Parochie Heilige Geest zijn 477 vrijwilligers werkzaam (per 1 april 2006) Zij hebben vele bekwaamheden, vaak in aanvulling op elkaar (1 Kor.12) Ze vervullen vele taken. Dit geldt ook voor de vrijwilligers van onze parochie Heilige Geest. Ze gaan voor in avondwaken, uitvaarten en weekendvieringen. Ze verzorgen gezinsvieringen, zijn koster, lector, misdienaar, collectant of koorlid. Ze maken deel uit van de klusploeg of schoonmaakgroep. Ze zijn lid van de werkgroep verliesverwerking, van de diaconie of van de werkgroep eerste communie, vormsel of huwelijksvoorbereiding. Ze zitten in parochiebestuur, in de parochievergadering of maken deel uit van de parochiekerncommissie. Zij zorgen dat het secretariaat open is, leveren kopij voor het parochieblad en actualiseren de website, of maken deel uit van een van de andere werkgroepen.

De motivatie van deze vrijwilligers is over het algemeen hoog; zij voelen zich verantwoordelijk voor de voortgang van de parochie. Omdat het hier gaat om zo'n grote numerieke grootte vraagt dit ook om een structurele zorg voor vrijwilligers. Het bestuur van de parochie Heilig Geest heeft er daarom in 2005 voor gekozen om expliciet vrijwilligersbeleid te ontwikkelen. Dit houdt in dat de zorg voor de vrijwilligers een geïntegreerd deel van de bestuurstaak is van de communicatoren van Rijen en Molenschot, zij maken deel uit van de van parochiekerncommissies die het beleid naar de vrijwilligers uitdragen.

Ook heeft de parochie Heilige Geest een portefeuillehouder voor vrijwilligerszaken. Deze heeft speciale aandacht voor het functioneren van vrijwilligers en hun wel en wee.

2. Intentieverklaring

De Gaven van de Geest (uit de eerste brief van Paulus aan Korinthe 12, 4 -11)

“Er zijn verschillende gaven,
maar er is één Geest;

er zijn verschillende dienende taken,
maar er is één Heer;

er zijn verschillende uitingen van bijzondere kracht,
maar het is één God die ze allemaal en bij iedereen teweegbrengt.

In iedereen is de Geest zichtbaar aan het werk,
ten bate van de gemeente.

Aan de een wordt door de Geest het verkondigen van wijsheid geschonken,
aan de ander door diezelfde Geest het overdragen van kennis;

De een ontvangt van de Geest een groot geloof,
de ander de gave om te genezen.

En weer anderen de kracht om wonderen te verrichten,
om te profeteren,

om te onderscheiden wat wel en wat niet van de Geest afkomstig is,

om in klanktaal te spreken of
om uit te leggen wat daar de betekenis van is.
Al deze gaven worden geschonken door een en dezelfde Geest,
die ze aan iedereen afzonderlijk toebedeelt zoals Hij wil.”
(uit de Nieuwe Bijbelvertaling, Amsterdam 2005 pag. 2259)

Dit citaat uit de Korinthiërsbrief zou kunnen gelden als een soort 'intentieverklaring' voor de plaats van de vrijwilligers in de parochie Heilige Geest.

Zij is gebaseerd op de vaste overtuiging dat gelovigen elkaar van dienst kunnen zijn met inzet van de vele verschillende gaven van hoofd en hart en handen. Zij zijn op elkaar aangewezen als de ledematen van één lichaam (1 Kor.12, 12) en vormen samen hier ter plaatse de kerk van Jezus Christus.

Elke vrijwilliger brengt zijn eigen mogelijkheden mee, heel verschillend vanuit aanleg, ervaring, opleiding beroep en deskundigheid. Bovenstaand citaat is ook bedoeld als een oproep aan de parochie de inzet van velen binnen de geloofsgemeenschap te waarderen.

Bijbelse uitgangspunten vormen ook de grondslag van de theologische visie op kerk-zijn zoals die beschreven wordt in de dogmatische constitutie over de kerk van het tweede Vaticaans Concilie. Deze constitutie 'Lumen Gentium' genaamd, benadrukt dat alle gelovigen op grond van hun doopsel en vormsel een taak hebben in de opbouw van de geloofsgemeenschap en daarbij ook in de zorg voor de ander. Het pastoraat is niet exclusief de taak van de pastores maar vindt plaats in de gemeenschap, waar gelovigen zich samen verantwoordelijk weten voor de pastorale zorg. Op grond van hun pastorale opdracht brengen pastores hun eigen kennis en deskundigheid in.

Bijbelse uitgangspunten vormen ook de basis van de diaconale grondhouding van onze parochie: de kerk moet charitatief en diaconaal herkenbaar zijn.

In Lucas 10, staat het verhaal van de barmhartige Samaritaan. Uit dit verhaal blijkt duidelijk dat een mens de naaste is van ieder. De instructie die daarop volgt, laat geen twijfel: “Doe dan voortaan als hij (Lucas 10, 37)

Concreet betekent dit dat het eigene van het kerkelijk vrijwilligers- werk in een diaconale grondhouding ligt. Het is een speerpunt: dienstbaar zijn aan anderen in de breedste zin van het woord, dit betekent dat er mensen zijn voor mensen, concreet en toegewijd omdat zij deelhebben aan hetzelfde leven en beeldragers zijn van dezelfde God.

Bovengenoemde Bijbelse en theologische 'intentieverklaringen' vormen het uitgangspunt voor onze manier van kerk - zijn, zoals die gegroeid is in onze parochie:

In onze parochie gaan we uit van een charitatieve, diaconale grondhouding en van gezamenlijk gedragen verantwoordelijkheid. De vrijwilligers nemen binnen de organisatie van onze parochie een heel belangrijke plaats in. Zij bepalen mede het beleid en hebben een eigen taak en verantwoordelijkheid. De vrijwilligers zijn op vele terreinen en op verschillende niveaus in onze parochie werkzaam: in werkgroepen, pastoraatsgroepen, parochievergadering en parochiebestuur. Zij zijn ook een belangrijk steun en aanspreekpunt voor de plaatselijke geloofsgemeenschappen.

3. Van intentieverklaring naar beleid.

Het werk van de vrijwilligers hoort tegenwoordig tot het wezen van kerk. Al te lang werd het werk van de vrijwilliger gezien als afgeleid van het werk van de professional. De inbreng van leken werd gerechtvaardigd door het gebrek aan pastores. Zij namen taken over die de pastor vanwege een te drukke agenda niet meer kon verrichten. Een dergelijke visie maakt de vrijwilliger tot een afgeleide van de pastor. Bovendien geeft deze visie alle arbeid van vrijwilligers een status van voorlopigheid. De noodzaak ertoe verdwijnt wanneer de pastor bij machte is zelf een bepaalde taak weer op zich te nemen. Ook speelt de eigen verantwoordelijkheid van de vrijwilliger geen rol bij deze visie.

Deze manier van denken is in onze parochie helemaal achterhaald. Het werk van de vrijwilligers wordt beschouwd als het fundament onder een huis. De kerk zonder inzet van zo vele vrijwilligers is niet meer denkbaar in onze geloofsgemeenschappen.. Tegelijk echter worden de grenzen van het vrijwilligerswerk zichtbaar. Het is zaak het 'bouwwerk' van vrijwilligerswerk goed te onderhouden en er zorgvuldig aan verder te bouwen, zodat mensen gemotiveerd en met plezier hun werk blijven doen. Daarom is er vrijwilligersbeleid nodig met waardering en met aandacht voor hun welzijn. Goede afspraken over de rechten, plichten en begeleiding zijn essentieel.

Tegen deze achtergrond is het noodzakelijk dat de parochie de rechten en plichten van de vrijwilligers in een statuut vastlegt en uitwerkt in een huishoudelijk reglement.

Het bestuur van de parochie Heilige Geest
december 2013